

**N:o 25.**

Ank. till Riksdagens kansli den 25 februari 1898, kl. 1/23 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om skyldighet för staten  
att i visst fall erlägga kommunalutskylder för utarrenderad kronojord.*

Uti tredje momentet af § 57 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 stadgas, att jordegare eller boställsinnehafvare, som åt landbo eller arrendator upplåtit jord eller boställe, är befriad från erläggande af kommunalutskylder för fastigheten, enär dessa utskylder enligt första momentet af samma paragraf skola erläggas af brukaren.

Ändring af ifrågavarande stadgande föreslås nu af herr *Johan Boström*, uti en inom Första Kammaren väckt, till lagutskottets behandling hänvisad motion, n:o 8, deri yrkas införande af lagbestämmelse derom att, då arrendator af kronojord och hans borgesmän sakna tillgång till gäldande af i laga ordning påförda kommunalskatter, staten skall vara skyldig att för hemmanet eller lägenheten betala.

Till stöd för motionen anføres:

Då flere kommuner i vårt land för jernvägs-, kyrko- och skolhusbyggnader m. m. upptagit amorteringslån på längre eller kortare tid, vore kommunalskatterna nu ofta vida större, än då endast vanliga ut-

gifter till fattiga och skola m. m. dylikt förekomme. Uti åtskilliga kommuner vore statens domänhemman de största, men såvidt motionären vore bekant saknades föreskrift, huru förfaras skulle, då arrendator och hans borgesmän saknade tillgång till gäldande af hemmanet eller lägenheten påförda kommunalutskylder. Det hade hänt och kunde antagligen fortfarande komma att inträffa, att arrendator och hans borgesmän icke hade medel till betalning af den kommunalskatt, som skulle af arrendatorn erläggas. Det vore emellertid icke rättvist, att öfriga hemman inom kommunen, hvilka kanske icke hade så högt taxeringsvärde som statens, skulle betungas med de utskylder, som bort erläggas för statens egendom. Staten syntes därför böra träda emellan.

---

Förslag om stadgande af skyldighet för jordegare och boställsinnehafvare, som på arrende upplåtit jord eller boställe, att, der arrendatorn saknade tillgång till gäldande af kommunalutskylderna för fastigheten, desamma betala hafva flere gånger varit för Riksdagen framlagda utan att emellertid — i anseende till skiljaktiga beslut inom kamrarna — hittills hafva föranledt till någon Riksdagens åtgärd.

Deremot har det, såvidt utskottet känner, aldrig förut blifvit ifrågasatt att, såsom motionären i sitt nu framlagda förslag åsyftar, stadga en dylik skyldighet endast för staten såsom jordegare. Hvilka åsikter man än må hysa om det berättigade uti att jordegaren eller boställsinnehafvaren skall ansvara för arrendatorns skyldigheter beträffande den arrenderade jorden, torde man dock kunna enas derom, att det ej är lämpligt att pålägga endast staten såsom jordegare skyldighet härutinnan, utan lär en och samma princip böra i anförda hänseende vara gällande för alla jordegare. Något praktiskt behof att af staten såsom jordegare kräfva större ansvarighet för kommunalutskylderna än af enskilde jordegare kan ej heller anses föreligga, så mycket mindre som garantierna för kommunalutskyldernas ordentliga gäldande äro i fråga om utarrenderad kronojord i regel bättre än beträffande jord under enskild eganderätt. För arrende af kronojord erfordras nemligen alltid säkerhet, hvilken, enligt de kontrakts- och förbindelseformulär, som af domänstyrelsen begagnas, omfattar äfven kommunalutskylderna; i fråga om arrende af enskild jord åter lär ett sådant förhållande höra till undantagen.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Johan Boströms förevarande motion icke  
må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 februari 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Herr Ohlsson har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.